

Bernt svarer: —

Forhåndsvurdering av
habilitet er viktig for å
unngå diskusjon i
etterkant

Politikeren dro på middag hos
eiendomsutvikleren. Kort tid etter fikk
utvikleren gjennomslag for sitt forslag i
kommunestyret. Var politikeren
inhabil?

Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt svarer på juridiske spørsmål fra Kommune-Norge. Foto: Magnus Knutsen Bjørke

[Bernt svarer](#)

PUBLISERT 08.09.2026 - 09:12

FAKTA

Bernt svarer

Professor emeritus Jan Fridthjof Bernt om eiendomsutvikler gjennomslag for slitt forslag i kommunestyret, med én stemmes overvekt.

SPØRSMÅL: I en kontroversiell sak fikk en eiendomsutvikler gjennomslag for slitt forslag i kommunestyret, med én stemmes overvekt.

Ett av kommunestyremedlemmene som stemte for dette, hadde helgen før deltatt på den private 40-årsdagen til utvikleren. På spørsmål fra pressen om hvorfor han ikke hadde fått vurdert sin habilitet i forbindelse med dette, svarte han:

«Jeg har ingen nær personlig relasjon med ham, og derfor ba jeg ikke om å få min habilitet vurdert da vi behandlet denne saken. Vi er bekjente og har møttes sporadisk i jobbsammenheng. De siste ukene har vi også møttes i en privat middag hos en felles bekjent og jeg var til stede på hans bursdagsfeiring sammen med over 40 andre gjester».

Var dette en korrekt vurdering å gjøre i en slik situasjon?

SVAR: Vurderingstemaet etter [forvaltningsloven § 6](#), andre avsnitt, blir om denne personlige kontakten må anses «særegne forhold som er egnet til å vekke tilliten til hans upartiskhet». Det er her tydelig nok tale om et vennskskapsforhold, men loven har blitt forstått slik at bare er svært nære vennskap skaper inhabilitet. Deltakelse i en litt større 40-års middag, eller i en enkelt privat middag, vil da ikke uten videre være tilstrekkelig i seg selv, men kan være relevant ved en bredere samlet bedømmelsen av forholdet mellom de to i den aktuelle sammenhengen.

LES OGSÅ

Bernt svarer: – Finnes ikke noe generelt krav om at den som fotograferes må samtvkke

I siste instans avhenger avgjørelsen av habilitetsspørsmålet her av en bred helhetsvurdering både av forholdet mellom de to og av hva som står på spill for den saken gjelder, for eksempel om det dreier seg om store økonomiske verdier for den personen den folkevalgte har et slikt vennskskapsforhold til.

Dette kan være en vanskelig vurdering, og loven krever derfor at hvis det kan oppstå diskusjon om habiliteten, skal den det gjelder, be om at dette blir vurdert av en overordnet eller en uavhengig sakkyndig, før han får noe å gjøre med behandlingen av denne saken.

En slik uavhengig vurdering kan være nødvendig ikke bare for å unngå at vedtak som er truffet, blir ugyldig pga. inhabilitet. Hensikten med å be om en slik forhåndsvurdering vil også kunne være å unngå at diskusjon om habilitet kan forstyrre eller avspore diskusjonen om den konkrete saken fram mot vedtak, eller av iverksettingen av dette. Inhabilitetsreglenes fremste formål er ikke å rette opp feil som er gjort, men å støtte opp under tilliten til forvaltningen.